

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΥΜΠΕΡ ΚΡΑΙΝΣ

ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΓΑΡΥΦΑΛΛΟ

(Ισπανικό Δίηγημα)

συνδρομακός σταθμάρχης έφριξε μία τελευταία ματιά στο μικρό, σπασμένο καθρεφτάκι που έβγαλε απ' το γραφείο του, και φάνηκε Ιζανοποιημένος από την εξέταση του προσώπου του. Ύστερα, πήρε ένα κόκκινο γαρυφαλλό μέσα από ένα ποτήρι νερό, το μύρισε μασochλεύοντας τα μάτια του, χαμογέλασε από ευχαρίστηση κι έβαλε το λουλούδι στη μπουτινούερα του.

Ο Ζακέ, ο γραφεύς του σταθμαρχείου, που είχε το γραφείο του κοντά στο παράθυρο, παρακολούθησε κάτω από τα γυαλιά του κάθε κίνηση του προϊστάμενου του. Τα χείλη του ήταν σαγμένα σ' ένα μικρό και μελαγχολικό μορμασμό.

— Δέν θά υπογράφετε την κατάσταση; ρώτησε τον σταθμάρχη, όταν εκείνος σηκώθηκε και φόρεσε το πηλικά του.

— Όχι, όχι, άργότερα, όταν θά γυρίσω, του άποκριθηκε ο προϊστάμενός του, γυρνώντας του τις πλάτες. Πάω τώρα να πω κάποιους μιά λεμονάδα.

Ο Ζακέ έκοιμη το κεφάλι του, χωρίς να πη λέξει πια. Ο σταθμάρχης βγήκε από το γραφείο του, χωρίς να χαρακτηρή τον υπάλληλό του. Ο γραφεύς τον είδε από το παράθυρο να περνά τις σιδηροδρομικές γραμμές, με προσοχή για να μη λερώσει τα γυαλισμένα παπούσια του, και να μπήκη στο ανταξινικό καφερείο. Παράξενη μεταβολή έγινε τότε στην ψυχή του Ζακέ. Ο ταπεινός και σημαδεμένος αυτός άνθρωπος, που περνούσε όλη την ημέρα του σκαμμένου πάνω σε πελώρια κατόχια, σηκώθηκε απότομα από τη θέση του, χτύπησε με δύναμη τη γραφιά του στο γραφείο και φώναξε :

— Πάλα εκεί πηγαίνει!... Κι έχει το θράσος να σπάζεται μπροστά μου και να μου μιλά έτσι περιφρονητικά!... Δέ με λογαριάζει διόλου!...

Ο Ζακέ μιλούσε έτσι, γιατί ήξερε, ότι ο προϊστάμενός του πήγαινε και πάλι στο ανταξινικό καφερείο για να έρωτοτροπήσει με τη Ζερμαίν, τη γυναίκα του και διευθύντρια του καταστήματος.

Ο Ζακέ είχε μετατεθεί πριν από έφτά χρόνια απ' τις Βουξέλλες σ' αυτό το μικρό σιδηροδρομικό σταθμό. Ήταν ένας υπάλληλος ή σιγής, πρόθυμος κι έργατικός.

Όταν έφτασε στη μικρή πολιτεία όπου τον μετέθεσαν, φιλάνθηθη για λίγον καιρό στο σπίτι της κωρίας Λουβέν, που είχε στο ισόγειο κι ένα καφερείο. Η κωρία Λουβέν είχε και μία κόρη, τη Ζερμαίν, που την βοηθούσε στο καφερείο. Ο άδελφος και κακοφτιαγμένος Ζακέ ένοιωσε παράφορο έρωτα για την όμοια και ρωμαλέα Ζερμαίν, από την πρώτη στιγμή που την είδε. Μία μέρα, τόλμησε να της έσκωλογορήθ το αίσθημά του. Η Ζερμαίν δέν έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον. Μά η μητέρα της, που την κολάκευε η σκιά της, ότι θέτασε γαυτό ένα χρόνο τόσο έγγραμματο, έποχεύονε την κόρη της να τον πάρη. Κι έτσι έγιναν οι γάμοι του Ζακέ με τη Ζερμαίν.

Ύστερ' από δύο χρόνια, πέθανε η κωρία Λουβέν και τη διεύθυνση του καταστήματος την ανέλαβε η Ζερμαίν. Ο Ζακέ, τελικά πάντοτε έρωταμένος μαζί της, την έβλεπε με χαρά από το παράθυρο του γραφείου του να πηγαυνοχάζεται στο καφερείο ή να συζητή την τραπέζαριά τους, που βρισκόταν στο ισόγειο, σ' ένα δωμάτιο συνεχόμενο με το κατάστημα. Η τραπέζαρία αυτή είχε μία πόρτα στο δρόμο, που έμυε ανοιχτή όλη σχεδόν την ημέρα.

Η Ζερμαίν άγαπούσε το Ζακέ; Αυτό κανείς δέν μπορούσε να το ξέρη. Τα παράξενα μάτια της γυναίκας αυτής, της όποιος η όμορφιά έμωιαζε με άνθημένο λουλούδι, δέν άφαιναν να προσδοτήν η σκέψεις της. Η αλήθεια όμως είχε πως ο Ζακέ δέν είχε κανένα λόγο να είναι δυσαρετημένος απ' τη γυναίκα του, ως την ημέρα που ήθε στο σταθμό ο νέος σταθμάρχης.

Ο άνθρωπος αυτός —ένας ύψηλόσωμος άντρας, με μαύρο μουστάκι και ροδακόκινα μαγουλά— διηρούσε έρωτακές περιπέτειες. Απ' όλες τις γυναίκες του τόπου, μεγαλύτερη έντιμωση του έκανε η Ζερμαίν. Κι άρχισε να την έρωτοτροπή φανερά, χωρίς συστολή, άδιαφορώντας για τα σχόλια των γειτόνων και για τον άσημαντο άντρα της. Τις περισσότερες φορές της ημέρας του τις περνούσε στο καφερείο. Κι η Ζερμαίν δέν φαινόταν διόλου δυσαρεστημένη απ' τη συντροφιά του.

Ο Ζακέ τ' άβλεπε ώ' αυτά και η καρδιά του σπάρταζε από τον πόνο, από αδύναμη λύσσα κι από ταπεινός. Καταλάβαινε και μόνος του πως ήταν δειλός και άναυδος και η συνείδησή της άδυναμίας του έρέθιζε περισσότερο την πλνή της καρδιάς του.

Όταν την ημέρα αυτή ο σταθμάρχης ξαναγύρισε στο γραφείο, το βρήκε σκοτεινό, μολονάτι είχε άρχισει να βροδιάζει. Είλε το

Ζακέ να κάθεται στο γραφείο του άκίνητος, μαρμαρωμένος, κρατώντας το κεφάλι του με τ'ά δύο του χέρια.

— Γιατί δέν ανάβεις το φως; του φώναζε θυμωμένος, γυρνώντας το κομμάτι του ήλεκτρικού.

Ο Ζακέ άνατινάχτηκε. Κατέβασε τ'ά χέρια του και σήκωσε το κεφάλι του. Μόλις είδε μπροστά του τον προϊστάμενό του, τ'ά βλέμματα του έπεσαν άμέσως στην μπουτινούερα του. Το κόκκινο γαρυφαλλό έλειπε!...

— Τι με κυτάς μ' αυτό το ήλιό ύφος; τον ξαναρώτησε ο σταθμάρχης. Ξεκοιτώντας, καίμνε Ζακέ, πριν δέν πάρον τ'ά χρόνια. Έλα, κοιτήσου λιγάκι... δόμον τις καταστάσεις να τις υπογράψω!...

Ο Ζακέ έτοιμαζόταν να ρωτήση τί έκανε το κόκκινο γαρυφαλλό που είχε περάσει στη μπουτινούερα του. Έτοιμαζόταν να το πη να μην ξαναπατήση το πόδι του στο καφερείο. Μά δέν έκανε τίποτ' απ' όλ' αυτά, γιατί την τελευταία στιγμή του έλειπε το θάρρος.

— Με συγχωρείτε, άφνε προϊστάμενε, τραύλισε, Είχα άφορηθεί... Να σάς φέρω άμέσως τις καταστάσεις να τις υπογράφετε. * * *

Όταν ο Ζακέ γύρισε σπίτι του, βρήκε τη Ζερμαίν να στρώνη το τραπέζι στην τραπέζαρία. Προσπάθησε τότε να καταλάβη από την έκφραση της φρονημίας της τί σκεπτότανε. Και του φάνηκε πως διέκρινε ένα άδριστο χαμόγελο ετυχίας στα κανονικά χαρακτηριστικά της.

Έπεσε βαρύν σ' έναν καναπέ.

Η Ζερμαίν του σερβίρισε σέ λίγο το φαγητό. Μά ο Ζακέ κύταζε το φαί, χωρίς να έχη όρεξη να φάη. Το κεφάλι του βούιζε δυνατά. Και ξαφνικά, σηκώνοντας τ'ά μάτια του, είλε στο κορμά της γυναίκας του ένα κόκκινο γαρυφαλλό —το κόκκινο γαρυφαλλό που είχε ο σταθμάρχης στη μπουτινούερα του.

— Πώς δέχτηκες αυτό το γαρυφαλλό από έναν ξένο άνθρωπο; Και πως τ'άμας να το φέρεις μπροστά μου;

Αυτή την ερώτηση άπήνη νερά ο Ζακέ στη γυναίκα του. Μά τ'ά χείλη του δέν τολμούσαν να την ψηθούσουν. Η γυναίκα του είχε μία μεγαλοπρέπεια που τον έξυμφούναζε, που τον τσάκιζε με το βάρος της.

Η Ζερμαίν γάθησε άντην του και άρχισε να τρώη με μεγάλη όρεξη. Ο Ζακέ είχε σκαμμένο το κεφάλι του πάνω στο πάτο του, μά δέν έτρωγε. Η παραχή του μεγάλωνε σιγά—σιγά. Ένας κόμπος άναδεινόταν στο λαιμό του. Το μέτωπό του ήταν φλογισμένο.

Προσπαθούσε να φάη με την ήσυχία του, μά τ'ά βλέμμάτα του ήταν διαρκώς καρφωμένα στο κόκκινο γαρυφαλλό. Ένα άδριστο βάρος είχε πέσει στην καρδιά του. Άδειασε μορφοροποιή ένα ποτήρι μύρα, για να σόση την έσωτερική του φλόγα.

Ύστερα έφραξε μία ματιά τριγύρω του : τ'ά παντζούρια ήταν κλειστά, άλειπτες και η πόρτες. Νεκρωτή σιγή βασιλευσε στο δωμάτιο.

Ο Ζακέ έβγαλε ένα μαντήλι απ' την τσέπη του, σκούπισε τ'ό μέτωπό του κι έβλεψε σφρατά τ'ά μάτια του. Όταν τ'ά ξανάνοιξε, δια έτρωγον και χοροπηδούσαν μπροστά του. Και το κόκκινο γαρυφαλλό έπαλλε σάν κάτι ζωντανό. Ο Ζακέ το έβλεπε να μεγαλώνη και ν' ανοίγη σάν μικροκόσμο ά ύστερα να κλείνη και να ξανανοήη πάλι μεγάλο, σάν κόκκινος τροχός. Τ'ά τεράστια πέταλλά του άγγιζαν τον σιδηροδρομικό υπάλληλο, τον τραβούσαν σάν μαγνήτης, τον άναγκάζαν ν' άναστρεύση το έρεθιστικό άσώμά τους.

Τέλος, σέ μία στιγμή άλλοροπήσινε, έσφιξε τ'ά χείλη του, μάριε τα φρονία του κι έπασε —χορίς να το καταλάβη και ο ίδιος πως— ένα μικρό και κορτερό μαχαίρι, που βρισκότανε στο τραπέζι.

Το κόκκινο γαρυφαλλό έξασχολούθησε ν' ανοιγοκλείνη. Και κάθε φορά που άνοιγε, ο Ζακέ έβλεπε στον κάλλμα του ένα μπουτινούερα άλλο, που έπαλλε σάν καρδιά. Και μά μυστηρώδης φωνή ψηθούριζε σ' αυτό του Ζακέ :

— Έκει είναι η καρδιά της!... Έκει πρέπει να χτυπήσης!...

Το χέρι του υπαλλήλου έφραξε με μεγαλύτερη δύναμη το μαχαίρι. Και η φωνή έξασχολούθησε να ψηθούρη :

— Χτύπα! Χτύπα, και μη σ' ενδιαφέρει τί θά γίνη ύστερα!...

Ο Ζακέ έτοιμαζότανε να σηκώση το χέρι του και να χτυπήση, όταν, ξαφνικά, συνέθη κάτι που έγινε άφορη κι παραλίγη η δύναμή του.

Η ζέστη είχε άρχισει να γίνεται άνωτόφορη στο κλειστό δωμάτιο κι η Ζερμαίν έσκώμιπτε στο επάνω μέρος της μολούδας της. Κι' ενώ ο Ζακέ σπαίδευε την καρδιά της γυναίκας του, για να την χτυπήση με το μαχαίρι, τ'ά βλέμμάτα του έπεσαν στο πάλλεικο άνωμα του στήθους της.

Ο Ζακέ δέν μπορούσε τώρα να κυτάξη τίποτ' άλλο, εκτός απ' τον γυμνό κρηνένο λαιμό της Ζερμαίν. Η καρδιά του κόντευε να

Ο Ζακέ έπεσε βαρύν σ' έναν καναπέ.

σπάζει στο στήθος του. 'Η άγαπητή του για τη Ζερμαίν πλημμύρισε και πάλι την ψυχή και το μυαλό του —όλόκληρη την ύπαρξί του. Και μαζί με την καρδιά του άρχισαν να τρέμουν και τα χέρια του. 'Αναγκάστηκε ν' άρπιαζε το μαχαίρι.

— Θεέ μου! τί ώραία πού είναι! σκέφτηκε με περηφάνεια. Και η γυναίκα αυτή μου άνηκει!...

'Η σκέψη αυτή τον έκανε νά σπύσει το κεφάλι. Μά ξανασπάρωσε τα μάτια του και κίτταξε τον κάταστρο λαϊμό της Ζερμαίν. Τό μυαλό του θόλωσε άπ' την επιθυμία. 'Ηταν έτοιμος νά δρομήσει, ν' άρπαλιάσει τη γυναίκα του και νά της φωνάξει: «—Σ' αγαπώ, Ζερμαίν!...», όταν, ξαφνικά, την είδε νά βγάξει τό κόκκινο γαρνιφάλλο άπ' τό κορμάκι της, νά τό πληουιάσει στη μύτη της και νά τό μωρξίεται με φανερή ευχαρίστηση.

'Ο Ζακέ ξανασπάρωσε τό κεφάλι του. Τά βλέμματά του πέσανε στό μαχαίρι. Μά όχι!... Δέν μπορούσε νά τό κάνει αυτό. Την αγαπούσε πολύ τη γυναίκα του! Δέν είχε τη δύναμη νά την σκοτώσει. Τού χάσαν έβριζε τόν έαυτό του. «Δειλέ!... άναυδρε!...». Θά του ήταν άδύνατο νά σπρώσει τό χέρι του και νά χτυπήσει την καρδιά της, νά ματώσει τό κάταστρο στήθος της!

'Εσφιξε τό μέτωπό του με τά δύο του χέρια και μ' όλη τη δύναμή του, σάν νά ήθελε νά τό συντρίψει.

'Υστερα σπρώθηκε άπότομα άπ' τη θέσι του κ' έτρεξε στη μνηστή αποθήκη, πού βρισκότανε δίπλα στην κουζίνα. Πήρε άπό καταγής ένα χοντρό σχοινί κ' ανέβηκε στη σοφίτα. 'Αναψε ένα σάβρο, τό σπρώσε ψηλά και βρήκε τό καρφί πού είχε κερφώσει άλλοτε σ' ένα δομάρι, για νά κρεμάσει κάτι. 'Επασε μιά σπασμένη καρτέλα, ανέβηκε επάνω, έδεσε τό σχοινί άπ' τό καρφί, έκανε την άλλη άκρη θηλιά και την πέρασε άπ' τό λαϊμό του.

— Ζερμαίν, σ' αγαπώ! ψιθύρισε ό δυστυχισμένος. Πειθαίνο, γιατί δέν μπορώ νά σε σκοτώσω!...

Κάτω, στην τραπεζαρία, η Ζερμαίν, χωρίς ν' άνησυχήσει διόλου για την άπότομη αναχώρηση του σπύζου της, ξέστρωσε τό τραπέζι. Σέ λίγο, ένα σφύριγμα άκούστηκε έξω στό δρόμο. 'Η Ζερμαίν τό άνεγνώρισε, χαμογέλασε και πήγε κ' άνοιξε σιγά-σιγά την πόρτα. 'Ο σταθμάρχης έκοδε βόλτες στό πεζοδρόμιο.

— Σέ λίγο! του είπε χαμηλόφωνα, 'Ο άντρας μου θά πέση σέ λίγο νά κοιμηθί. Θά σου άνοιξω τότε την πόρτα. Μην είσαι άνατόμος, χρυσέ μου, γιατί υπάρχει κίνδυνος νά τά καταλάβη όλο ό Ζακέ. Κάνε άλλη μιά βόλτα. 'Αν ό άντρας μου δέν ξαναρθεί στην τραπεζαρία, θά πηθί ότι πλάγιασε. Ναι, ναι, θά σου άνοιξω. 'Αφρησε νά κοιμηθί πρώτα... ΥΜΠΕΡ ΚΡΑΙΝΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

'Ο πατέρας ανακρίνει με άυστηρότητα την κόρη του.
— Είστε πώς σέ φίλησε, ε; Και πού σ' έφίλησε;
— Στο στόμα.
— Όχι! όχι!... Δέν έννοώ αυτό. 'Ηθελα νά μάθω πού ήσουν όταν σέ φίλησε...
— Μά πού άλλου;... 'Αχ... με κρατούσε σφιχτά-σφιχτά στην άγκυλιά του.
— !!!...

— 'Επιγα σήμερα νά σέ ζητήσω στό κάταστρο πού εργάζεσαι και μού είπας πώς είσαι άπόλύτως γραφεύς. Κι' εσύ, βρε άδερφέ, μού έλεγες πώς είσαι ό ευθυνητής!...
— Βέβαια, αγαπητέ μου, διευθυνητής είμαι. Γράφω τίς... ό ευθυνησεις στά φράσιλλα τών επιστολών!...

Στό κουρείο:
'Ο πελάτης.—Και πώς πάνε ή δουλειές σας;
'Ο κούρεός (βραχνισμένος).—'Α! πελποία! Μ' έπασε κολοκαυμάτικα τέτοιο συνάχι, πού δέν μπορώ νά... μιλήσω!...

Γνώμη ενός σοφού γέροντος ξενόδοχου:
«'Αν βάλετε νά κοιμηθούν στό ίδιο δωμάτιο δύο νέους, τόν έναν με πονόδοντο και τόν άλλον έρωτευμένο, θά ίδιτε ότι πρώτος θ' άποκοιμηθί εκείνος πού έχει τόν πονόδοντο.»

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΥΘΡΟΔΕΡΜΩΝ

ΠΩΣ ΠΛΑΣΤΗΚΑΝ Η ΦΥΛΕΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

Οι ιθαγενείς ερυθρόδερμοι της 'Αμερικής έχουν την έξής άραιότητα παράδοση για τη δημιουργία των φυλών της γης:

Τό Μέγα Πνεύμα, άφου έδημιούργησε τόν ουρανό και τη γη, είδε ότι ό κόσμος, έρημος έτσι καθώς ήταν, χωρίς ζωντανά πλάσματα, φανόταν πολύ μελαγχολικό κ' άχαρο.

'Αφου σκέφτηκε λοιπόν επί πολλή ώρα, έκανε τέλος τά σχέδιά του κ' άρχισε νά δημιουργή τό διάφορα όντα. Πρώτα-πρώτα έπλούτισε τίς θάλασσες και τούς ποταμούς με τά άπειρα είδη τών ψαριών. 'Επειτα ήθελε κ' η σειρά της γης, για την όποία έπλασε τό διάφορα ζώα.

'Αλλά κανένα άπό τά ζώα πού τό Μεγάλο Πνεύμα έδημιούργησε κ' έφριξε στην ύδρόγειο, δέν του άρεσε. 'Όλα τάβρισσε κωφόρημα και κωροφίλια και παρ' όλη την επιτηδειότητά του, παρ' όλες τίς προσπάθειές του, δέν κατούθωνε νά δημιουργήση ένα άνώμα ζώο, πού νά έχει κάποια χάρι και νά μορηί με την αντίληπή του νά κυριαρχή σ' όλα τ' άλλα.

'Απότομο, ύστερα άπό πολλές δοκιμές, κατούθωνε νά πλάση τόν πύθρο, για τόν όποιον είχαν στήθηκε κάπως. Και σιγά-σιγά, πέτυχε νά δημιουργήση και τόν άνθρωπο, άρετά τέλειον, ώστε νά μορηί νά γίνει κυρίαρχος της γης.

Τό Μέγα Πνεύμα έμεινε τόσο ένθουσιασμένο άπό τό τελευταίο του έργο, ώστε άμέσως πήρε ύλα κ' έφτιαξε άλλα δύο πλάσματα, όμοια άκριβώς με τό πρώτο.

'Αφου τά παρέταξε και τά τρία στη γη και κ' ήσαν πούλ άκάθαρτα άπ'ό τά χρώματα, με τά όποια τά έπλασε και μαυρισμένα άπ' τούς κάρπυους της φωτιάς πού τούς έφριξε κλείσει μέσα στά στήθη, κ' σκέφτηκε ότι έπρεπε νά τά καθαρίση και νά τά ρίξη στη γη πλυμένα, λεικά κ' άκτινοβόλα.

Τά ώδήγησε λοιπόν σ' ένα λάκκο με νερό, για νά πάρουν τό λουτρό τους. 'Επεσε ό πρώτος μέσα στό νερό κ' άφου λούστηκε καλά, βγήκε δροσερός, καθαρός, μ' ένα όραίο λευκορόδινο χρώμα.

Μπήρε κ' ό δεύτερος μέσα στό λουτρό, άπ' τό όποιο όμως βγήκε σκουρόχρωμος και κωμωπός, γιατί ό προηγούμενος είχε άφήσει μέσα όλες του τίς μαυριές και έκτός αυτού, είχε άνακατέψει τόν

κόκκινο πηλό του λάκκου.

Τέλος, μπήκε κ' ό τρίτος μέσα στό λουτρό —ό Θεός νά τό κάνει καλά λουτρό— και βγήκε πύ μαύρος άπ' ότι ήταν πριν, γιατί πήρε επάνω του όλη τη μαυρίλα και τό βούρκο πού είχαν αφήσει ό δύο άλλοι.

Τό Μέγα Πνεύμα είδε τότε με λύπη του, ότι άν με τό λουτρό του ώφέλησε τόν πρώτο άνθρωπο, έβλαψε όμως τόν δεύτερο και πύ πολλόν τόν τρίτο.

Για νά εκαναστήση λοιπόν τούς δυσαρεστημένους, έβαλε μπρός στά πόδια τών τριών πλάσμάτων του τρία δέματα, διαφορετικού μεγέθους τό καθένα, πού είχαν μέσα διάφορα δόρα. Τό Μέγα Πνεύμα έδωσε τότε στόν Μαύρο —πύ ήταν ό πύ άσχημος κ' ό πύ δυσαρεστημένος άπ' όλους— τό δικαίωμα νά διαλέξη αυτός πρώτος και νά πάρη ένα άπό τά τρία δέματα. 'Ο Μαύρος ώρμησε άμέσως κ' άρπαξε, φυσικά, τό μεγαλύτερο δέμα.

'Ηρθε κατόπιν ή σειρά του 'Ερυθρόδερμου, ό όποιος πήρε και τό μεγαλύτερο άπ' τά δύο δέματα πού είχαν άπομείνει.

Τέλος, πήρε ό Λευκός τό πύ μικρό και τελευταίο.

'Όταν οι τρεις άνθρωποι άνοιξαν τά δέματά τους, είδαν με κατάντηξί τους, ότι τό πρώτο περιείχε διάφορα γεωργικά εργαλεία, τό δεύτερο άλιευτικά και κυνηγετικά και τό τρίτο ένα χαρτί κ' ένα κωνυλοφόρο.

Γν' αυτό άκριβώς ή Λευκή φυλή μορφώθηκε περισσότερο κ' έδέσποσε πάνω στίς άλλες, ενώ οι 'Ερυθρόδερμοι δέν ξέρονται τίποτε άλλο, άπό τό κυνήγι τους και την ψαρέψή τους.

'Όσο για τούς Μαύρους, ότιδήποτε κ' άν κάνουν, θά είναι πάντα ύποχρεωμένοι νά εργάζονται σάν κτήνη, σάβοντας τη γη.